

ADENOMYOZİSE EŞLİK EDEN JİNEKOLOJİK PATOLOJİLER

Yazar

Dr. Emrullah AKAY

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap Paylaşılan "Histerektomi Yapılan ve Patoloji Sonucu Adenomyozis Saptanan Hastalarda Görülen Ek Jinekolojik Patoloji" adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

ISBN 978-625-399-835-6	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı Adenomyozise Eşlik Eden jinekolojik Patolojiler	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör Fatma Ferda Verit ATMACA ORCID iD: 0000-0002-7104-4532	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar Emrullah AKAY ORCID iD: 0000-0003-3792-7777	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
	Bisac Code MED033000
	DOI 10.37609/akya.3106

Kütüphane Kimlik Kartı
Akay, Emrullah.

Adenomyozise Eşlik Eden Jinekolojik Patolojiler / Emrullah Akay; ed. Fatma Ferda Verit Atmaca.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.
68 s. : tablo. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253998356
1. Tıp--Kadın Hastalıkları ve Doğum.

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve altıncı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve ihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir. İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanarak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır. Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

TEŐEKKÜR

Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanlık eğitimim sürecinde bilgi ve deneyimleriyle yetişmeme katkıda bulunan tez danışmanım ve eğitim sorumlum sayın Prof. Dr. Fatma Ferda Verit ATMACA hocama en içten teşekkürlerimi ve saygımı sunarım.

İhtisasım boyunca bana sabırla eğitim veren diğer değerli hocalarıma, tecrübelerinden her zaman faydalandığım uzmanlarıma, yardımlarını esirgemeyen asistan arkadaşlarıma ve tüm hastane çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

GİRİŞ VE AMAÇ	1
----------------------------	----------

BÖLÜM 2

GENEL BİLGİLER	3
-----------------------------	----------

Adenomyozis	4
-------------------	---

Tanım	4
-------------	---

Adenomyozis tarihçesi.....	4
----------------------------	---

Tanı	5
------------	---

Tanı yöntemleri.....	7
----------------------	---

Ultrasonografi.....	7
---------------------	---

Magnetik Rezonans Görüntüleme	7
-------------------------------------	---

Adenomyozis ve immunité.....	8
------------------------------	---

Etiopatogenez.....	8
--------------------	---

Semptomlar.....	9
-----------------	---

Tedavi.....	10
-------------	----

Cerrahi tedavi.....	11
---------------------	----

Tanının güvenilirliği.....	11
----------------------------	----

Cerrahi sınırın tam çıkarılması.....	12
--------------------------------------	----

Cerrahi uygulamadaki teknik zorluk	12
--	----

Myometrial eksizyon ya da koagülasyon	
---------------------------------------	--

sonrasında gebelik.....	13
-------------------------	----

Erken teşhis	14
--------------------	----

Adenomyozis tedavisinde uygulanan cerrahi prosedürler	15
---	----

İçindekiler

Endometrial ablasyon/rezeksiyon:.....	15
Laparoskopik myometrial elektrokoagulasyon	15
Myometrial eksizyon	16
Subtotal histerektominin total histerektomi karşısında avantajları (48)	16
Total histerektomi (Abdominal, vajinal, laparoskopik).....	17
Arterial embolizasyon.....	17
Konservatif cerrahinin sonuçları.....	18
Adenomyozis, leiomyoma uteri birlikteliğinde tedavi seçenekleri	18
Medikal tedavi.....	19
Adenomyozisin medikal tedavi yöntemleri.....	19
Adenomyoziste yeni tedavi seçenekleri.....	19
Histerektomi Endikasyonları ve Tipleri	20
Hastaların şikayetleri.....	20
Laparoskopik Histerektomi Tanımları.....	22
Çalışmanın Tasarımı ve Yeri.....	25

BÖLÜM 3

MATERYAL VE METOD	25
Veri Toplama ve Analiz.....	26
Dışlanma Kriterleri.....	26
Yaş Sınırı	27
Hormonal Tedavi Durumu.....	27
Kanser Tedavisi Geçmişi	27
Postpartum Histerektomi Durumu	27
Eksik veya Yetersiz Bilgi.....	27
Hasta Değerlendirmesi ve Cerrahi Endikasyonlar	28
İstatistiksel Analiz Yöntemleri ve Değerlendirme	29
Normal Dağılımın Test Edilmesi.....	29
Tanımlayıcı İstatistikler	29
Parametrik Testler	29

Non-parametrik Testler.....	29
Kategorik Verilerin Analizi	30
Anlamlılık Değerlendirmesi	30
BÖLÜM 4	
BULGULAR.....	31
BÖLÜM 5	
TARTIŞMA	35
SONUÇ.....	51
KAYNAKLAR	53

KAYNAKLAR

1. Zaloudek C and Hendrickson MR. Mesenchymal tumors of the uterus. In Blausteins' pathology of the female genital tract. Kurman RJ ed. Fifth edition 2002; 561.
2. Azziz R. Adenomyosis: Current perspectives. *Obstet Gynecol Clin North Am* 1989;16:221-235.
3. Benagiano G, Brosens I. The endometrium in adenomyosis. *Womens Health (Lond Engl)* 2012;8:301-312.
4. Atri M, Reinhold C, Mehio AR, Chapman WB, Bret PM. Adenomyozis: US features with histologic correlation in an in vitro study. *Radiology* 2000;215:783-790.
5. Abbott JA. Adenomyosis and Abnormal Uterine Bleeding (AUB-A)-Pathogenesis, diagnosis, and management. *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol.* 2017 Apr;40:68-81. doi: 10.1016/j.bpobgyn.2016.09.006. Epub 2016 Sep 30. PMID: 27810281.
6. Halvorson LM, Giudice LC, Stewart EA. Eye to the Future in Adenomyosis Research. *Semin Reprod Med.* 2020 May;38(2-03):197-200. doi: 10.1055/s-0040-1721503. Epub 2020 Dec 11. PMID: 33307559.
7. Jason M, Dechenne V, Chantraine F, Nisolle M. Le cas clinique du mois. L'adénomyose [Adenomyosis]. *Rev Med Liege.* 2013 Apr;68(4):160-2. French. PMID: 23755704.
8. Habiba M, Guo SW, Benagiano G. Are Adenomyosis and Endometriosis Phenotypes of the Same Disease Process? *Biomolecules.* 2023 Dec 25;14(1):32. doi: 10.3390/biom14010032. PMID: 38254632; PMCID: PMC10812963.
9. Wei A, Tang X, Yang W, Zhou J, Zhu W, Pan S. Efficacy of etonogestrel subcutaneous implants versus the levonorgestrel-releasing intrauterine system in the conservative treatment of adenomyosis. *Open Med (Wars).* 2024 Mar 21;19(1):20240914. doi: 10.1515/med-2024-0914. PMID: 38584829; PMCID: PMC10996985.
10. Mitranovici MI, Chiorean DM, Moraru L, Moraru R, Caravia L, Tiron AT, Cotoi TC, Toru HS, Cotoi OS. Shared Pathogenic and Therapeutic Characteristics of Endometriosis, Adenomyosis, and Endometrial Cancer: A Comprehensive Literature Review. *Pharmaceuticals (Basel).* 2024 Feb 28;17(3):311. doi: 10.3390/ph17030311. PMID: 38543097; PMCID: PMC10976130.
11. Munro MG. Uterine polyps, adenomyosis, leiomyomas, and endometrial receptivity. *Fertil Steril.* 2019 Apr;111(4):629-640. doi: 10.1016/j.fertnstert.2019.02.008. PMID: 30929720.
12. Wéry O, Thille A, Gaspard U, van den Brûle F. Adenomyosis: Update on a frequent but difficult diagnosis. *J Gynecol Obstet Biol Reprod (Paris)* 2005;34:633-648.

13. Rokitansky C. Zeitschrift Gesellschaft der Aerzte in Wien. 1860;16: 577.
14. Von Recklinghausen F: Die Adenomyomata und Cystadenomata der uterusund tußenwandung: Ihre Aßkunft von Retsen des Wolffschen Körpers. Berlin. August Hirschwald, 1896.
15. Cullen TS: Adenomyoma of the Uterus. Philadelphia, WB Saunders 1908.
16. Frankl O. Adenomyosis Uteri. Am J Obstet Gynecol 1925; 10: 680-684.
17. Bird CC, McElin TW, Manola-Esirella P. The elusive adenomyosis of the uterus. Am J Obstet Gynecol 1972; 112: 583-593.
18. Ferenczy A, Pathophysiology of adenomyosis. Hum Reprod 1998; 4: 312-322.
19. Devlieger R, D'Hooghe T, Timmermen D. Uterine adenomyosis in the infertility clin. Hum Reprod Update 2003; 9: 139-147.
20. Molitor JJ. Adenomyosis: A clinical and pathological appraisal. American Obstet & Gynaecol 1971; 110: 275-282.
21. O'Shea A, Figueiredo G, Lee SI. Imaging Diagnosis of Adenomyosis. Semin Reprod Med. 2020 May;38(2-03):119-128. doi: 10.1055/s-0040-1719017. Epub 2020 Nov 16. PMID: 33197946.
22. Van den Bosch T, Van Schoubroeck D. Ultrasound diagnosis of endometriosis and adenomyosis: State of the art. Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol. 2018 Aug;51:16-24. doi: 10.1016/j.bpobgyn.2018.01.013. Epub 2018 Feb 14. PMID: 29506961.
23. Mark AS, Hricak H, Heinrichs LW. Adenomyosis and leiomyoma: differential diagnoses with MR imaging. Radiology 1987; 163: 527-529.
24. Togashi K, Ozasa H, Konishi I, Itoh H, Nishimura K, Fujisawa C, Noma A, Sagoh A, Minami S, Yamashita E, Nakano O, Konishi U, Mori T, Enlarged Uterus: Differentiation between Adenomyosis and Leiomyoma with MR Imaging. Radiology 1989; 171: 531-534. 89
25. Ota H, Igarashi S, Hatazawa Z. Distribution of heat shock proteins in the eutopic and ectopic endometrium in endometriosis and adenomyosis. Fertil Steril 1997; 68: 23-28.
26. Rossi, M., Vannuccini, S., Capezzuoli, T. ve diğçerleri. Adenomyozisin Mechanizmaları ve Patogenezi. *Curr Obstet Gynecol Rep* **11** , 95-102 (2022). <https://doi.org/10.1007/s13669-022-00326-7>
27. Kumar V, Cotran R, Robbins SL. Basic Pathology. Fifth edition, Philadelphia: WB. Saunders 1992: 615-616.
28. Pernoll ML. Obstetrik ve Jinekoloji El Kitabı. Ayhan A (Çeviren). 10. baskı, Ankara: Palme, 2002: 755-767.
29. Matalliotakis IM, Kourtis AL, Panidis DK. Adenomyosis. Obstet Gynecol Clin North Am 2003; 30: 63-82.
30. Chung YP, Linn HH, Sheu BC. Adenomyosis in the broad ligament and tamoxifen: report of a case. J Obstet Gynaecol Res 1997; 23: 69-73.
31. Wood C. Surgical and medical treatment of adenomyosis. Human Reproduction Update 1998; 4: 323-336.

32. Zaloudek C, Hendrickson MR. Mesenchymal tumors of the uterus. In Blaustein's pathology of the female genital tract. Kurman RJ ed. Fifth edition, New York: Springer 2002; 561- 573.
33. Kumar V, Cotran R, Robbins SL. Basic Pathology. Fifth edition, Philadelphia: WB Saunders 1992; 615-616.
34. Parazzini F, Vercellini P, Panazza S, Chatenoud L, Oldani S, Crosignani PG. Risk factors for adenomyosis. Hum Reprod 1997; 12: 1275-1279.
35. Matalliotakis IM, Katsikis IK, Panidis DK. Adenomyosis: what is the impact on fertility? Curr Opin Obstet Gynecol 2005; 17: 261-264.
36. Atri M, Reinhold C, Mehio AR, Chapman WB, Bret PM. Adenomyozis: US features with histologic correlation in an in vitro study. Radiology 2000; 215: 783-790.
37. Speroff L, Fritz MA. Klinik Jinekolojik Endokrinoloji ve İnfertilite. Erk A, Gunalp S (Çeviren). 7. baskı, Ankara: Güneş Tıp Kitabevi, 2007; 562-605.
38. Reinfeld C, McCarthy S, Bret PM. Diffuse adenomyosis: comparison of endovaginal US and MR imaging with histopathologic correlation. Radiology 1996; 199: 151-158.
39. Wood C. The expansive behaviour of the human uterus. J Obstet Gynaecol Br Cwlth J Obstet Gynaecol Br Cwlth 1964; 71: 615.
40. Goerttler J. Myometrial structure during pregnancy. Gegenbaurs Morphologisches Jahrbuch 1930; 65:45. 90
41. Harkness MLR, Harkness RD. Changes in the physical properties of the uterine cervix of the rat during pregnancy. J Physiol (Lond) 1959; 148: 524.
42. Wood C. Rupture of the uterus. Med J Aust 1960; 47: 166-169.
43. Wood C. Surgical and medical treatment of adenomyosis. Human Reproduction Update 1998; 4: 323-336.
44. Brosens JJ, De Souza RN, Barker FG. Uterine junctional zone: function and disease. Lancet 1995; 346; 558-560.
45. Popp LW, Schwiedessen JP, Gaetje R. Myometrial biopsy in the diagnosis of adenomyosis uteri. Am J Obstet Gynecol 1993; 169: 546-549.
46. Wood C, Maher P, Hill D. Biopsy diagnosis and conservative surgical treatment of adenomyosis. J Am Assoc Gynecol Laparosc 1994;1: 313-316.
47. Wood C, Rogers P. Pregnancy after planned partial endometrial resection. Aust. NZJ. Obstet Gnaecol 1993; 33: 316-318.
48. Wood C, Maher P. Hystercetomy. In laparoscopic Hystercetomy. Bailiere's Clin Obstet Gynaecol 1997; 11: 111-136.
49. Ravina JH, Herbreteau D, Ciraru-Vigneron N. Arterial embolisation to treat uterine myomata. Lancet 1995; 346: 671-672.
50. Worthington-Kirsch RL, Popky GL, Hutchins FL Jr. Uterine arterial embolization for the management of leiomyomas: quality-of-life assessment and clinical response. Radiology 1998; 208: 625-629.
51. Pelage JP, Le Dref O, Soyer P. Fibroid-related menorrhagia: treatment with superselective embolization of the uterine arteries and midterm followup.

Adenomyozise Eşlik Eden Jinekolojik Patolojiler

- Radiology 2000; 215: 428-431.
52. Spies JB, Spector A, Roth AR. Complication after uterine artery embolization for leiomyomas. *Obstet Gynecol* 2002; 100: 873 -880.
 53. A Jha RC, Takahama J, Imaoka I. Adenomyosis: MRI of the uterus treated with uterine artery embolization. *AJR* 2003; 181: 851 -856.
 54. Siskin GP, Tublin ME, Stainken BF, Dowling K, Dolen EG. Uterine artery embolization for the treatment of adenomyosis: clinical response and evaluation with MR imaging. *AJR* 2001; 177: 297-302.
 55. Kitamura Y, Alison S, Jha R, Spies J, Flick P, Ascher S. MRI of Adenomyosis: Changes with Uterine Artery Embolization. *AJR* 2006; 186: 855-864.
 56. Lev Gur M. The enlarged uterus. Relation of uterine size to symptoms and histopathologic findings. *J Reprod Med* 1996; 41: 166-170. 91
 57. Fedele L, Bianchi S, Raffaelli R. Treatment of adenomyosis associated menorrhagia with a levonorgestrel releasing intrauterine device. *Fertil Steril* 1997; 68: 426-429.
 58. Ter Haar GR. High intensity focused ultrasound for the treatment of tumors. *Echocardiography* 2001; 18: 317-322.
 59. Benrubi GI. History of hysterectomy. *J Fla Med Assoc* 1988;75: 533-538.
 60. Baggish MS. Total and subtotal abdominal hysterectomy. *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol*. 2005 Jun;19(3): 333-56. Epub 2005 Mar 2.
 61. Vessey MP, Villard-mackintosh L, McPherson K, Coulter A, Yeates D. The epidemiology of hysterectomy: findings in a large cohort study. *Br J Obstet Gynaecol* 1992;99: 402-407.
 62. Easterday CL, Grimes DA. Hysterectomy in the United States. *Obstet Gynecol* 38 1983;62: 203-12.
 63. Merrill Rm. Prevalence corrected hysterectomy rates and probabilities in Utah. *Ann Epidemiol* 2001;11: 127-135.
 64. Farquhar C, Steiner CA. Hysterectomy rates in the United States 1990-1997. *Obstet Gynecol* 2002;99: 229-234.
 65. McPherson K, Wennberg JE, Hovind OB, Clifford P. Small-area variations in the use of common surgical procedures. An international comparison of New England, England and Norway. *N Engl J Med* 1982;307: 1310-1314.
 66. Dicker RC, Scally MJ, Greenspan JR, et al. Hysterectomy among women of reproductive age: trends in the United States, 1970-1978, *JAMA* 1982;248: 323-327.
 67. Jones HW. Hysterectomy. In: Rock JA, Thompson JD, editors. 9th ed. *Te Linde's operative gynecology*. Philadelphia: Lippincott-Raven, 2003. p.799-828
 68. Gambone JC, Reifer RC. Hysterectomy. *Clin Obstet Gynecol* 1990;33: 205-211
 69. Garry R. The future of hysterectomy. *BJOG* 2005 Feb;112(2):133-9.
 70. Gimbel H, Settne A, Tabor A. Hysterectomy on benign indications in Denmark 1988-1998. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2001;80: 267-272.

71. Makinen J, Johansson J, Tomas C, et al. Morbidity of 10,110 hysterectomies by type 39 of approach. *Hum Reprod* 2001;16: 1473–1478.
72. Reich H, DeCaprio J, McGlynn F. Laparoscopic hysterectomy. *J Gynecol Surg* 1989;5: 213–6
73. Riberio S, Reich H, Rosenberg J, Guglielminetti E, Vidali A. The value of intraoperative cystoscopy at the time of laparoscopic hysterectomy. *Hum Reprod* 1999;14: 1727–9.
74. Reich H, McGlynn F, Sekel L. Total laparoscopic hysterectomy. *Gynaecol Endosc* 1993;2: 59–63.
75. Azziz R. Adenomyosis: Current perspectives. *Obstet Gynecol Clin North Am* 1989;16:221–235.
76. Giorgi M, Raimondo D, Pacifici M, Bartiromo L, Candiani M, Fedele F, Pizzo A, Valensise H, Seracchioli R, Raffone A, Martire FG, Centini G, Zupi E, Lazzeri L. Adenomyosis among patients undergoing postpartum hysterectomy for uncontrollable uterine bleeding: A multicenter, observational, retrospective, cohort study on histologically-based prevalence and clinical characteristics. *Int J Gynaecol Obstet.* 2024 Mar 18. doi: 10.1002/ijgo.15452. Epub ahead of print. PMID: 38494900.
77. Mine Genc, Berhan Genc , Hakan Cengiz Received: 22 May 2014/Accepted: 25 September 2014/Published online: 4 October 2014 Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2014
78. Ellis PSJ, Whitehead R. Mitosis counting-a need for reappraisal. *Human Pathol* 1981; 12: 3-4.
79. Ferenczy A. Pathophysiology of adenomyosis. *Hum Reprod Update* 1998; 4: 312-22.
80. Bird CC, McElin TW, Manola-Esrella P. The elusive adenomyosis of the uterus. *Am J Obstet Gynecol* 1972; 112: 583-593
81. Bergholt T, Eriksen L, Berendt N, Jacobsen M, Hertz JB. Prevalence and risk factors of adenomyosis at hysterectomy. *Human Reproduction* 2001; 16: 2418-21.
82. Emmanuel I, Ochigbo A, Philip A, Nyam EY. Adenomyosis:A Clinico-pathological Study. *West Afr J Med.* 2019 Jan-Apr;36(1):88-92. PMID: 30924123.
83. Parazzini F, Vercellini P, Panazza S, Chatenoud L, Oldani S, Crosignani PG. Risk factors for adenomyosis. *Hum Reprod* 1997; 12: 1275-1279.
84. Zaloudek, C. and Norris, HJ. Mesenchymal tumours of the uterus. In Kurman, R.J. (ed.), *Blaunstein's Pathology of the Female Genital Tract.* 3rd edn. Springer Verlag, New York 1987; 374.
85. Gürğüç A, Erçakmak S, Orhon E. Adenomyosis'in Klinik Önemi. *Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Araştırma Dergisi* C.3. S.1, 1985.
86. Panganamamula U, Harmanli Ö, Isik-Akbay E, Grotegut C, Dandolu V, Gaughan J. Is Prior Uterine Surgery a Risk Factor for Adenomyosis? *Obstet Gynecol* 2004; 104: 1034-8.

87. Zaleski W. Pathologic and clinical aspects of adenomyosis and endometriosis. *Am J Obstet Gynecol* 1940; 39: 95-9.
88. Botsis D, Kassanos D, Antoniou G, Pyrgiotis E, Karakitsos P, Kalogirou D. Adenomyoma and Leiomyoma with Transvaginal Sonography. *J Clin Ultrasound* 1998; 26: 21-25
89. Vora IM, Raizada RM, Rawal MY, Chadda JS. Adenomyosis. *J Postgrad Med* 1981; 27: 7-11.
90. Togashi K, Ozasa H, Konishi I, Itoh H, Nishimura K, Fujisawa C, Noma A, Sagoh A, Minami S, Yamashita E, Nakano O, Konishi U, Mori T, Enlarged Uterus: Differentiation between Adenomyosis and Leiomyoma with MR Imaging. *Radiology* 1989; 171: 531-534
91. Vercellini P, Ragni G, Trespidi L, Oldani S, Panazza S, Crosignani PG. Adenomyosis: a déjà vu? *Obstet Gynecol Surv* 1993; 48: 789 -794.
92. Bromley B, Shipp T, Benacerraf B. Adenomyosis: sonographic findings and diagnostic accuracy. *J Ultrasound Med* 2000; 19: 529-534.
93. Mark, SA, Hricak H, Heinrichs LW. Adenomyosis and Leiomyoma: Differential Diagnosis with MR Imaging. *Radiology* 1987; 163: 527-529.
94. Pata Ö, Tok E, Arslan M, Dilek U, Aydın Ö, Gürbüz A, Dilek S. Adenomyozis Tanısında Transvajinal Ultrasonografinin Yeri. *Artemis* 2004; 5(2): 135-138.
95. Andreotti R, Fleischer A. The Sonographic Diagnosis of Adenomyosis 2005; 21: 167-170.
96. Takahashi K, Nagata H, Kitao M. Clinical usefulness of determination of estradiol level in the menstrual blood for patients with endometriosis. *Acta Obstet Gynecol Jpn* 1989; 41: 1849-1850.
97. Urabe M, Yamamoto T, Kitawaki J. Estrogen biosynthesis in human uterine adenomyosis. *Acta Endocrinol (Copenhagen)* 1989; 121: 259-264.
98. Cohen I, Beyth Y, Shapira J. High frequency of adenomyosis in postmenopausal breast cancer patients treated with Tmoxifen. *Gynecol Obstet Invest* 1997; 44: 200-205.
99. Zehra Sema Özkan¹, Banu Kumbak¹, Hasan Cilgin¹, Mehmet Simsek¹ & Bilge Aydın Turk² *Gynecological Endocrinology*, 2012; 28(3): 212-215
Copyright © 2012 Informa UK, Ltd. ISSN 0951-3590 print/ISSN 1473-0766 online DOI: 10.3109/09513590.2011.593669
100. Bhatt RV. Adenomyosis uteri. A critical study with an analysis of the five years' cases. *J Obst & Gynaec India* 1960; 11: 137-145.
101. Israel SL and Woultersz TB. Adenomyosis - A neglected diagnoses. *Obstet & Gynaecol* 1959; 14: 168-173.
102. Curtis KM, Hillis SD, Marchbanks PA, Peterson HB. Disruption of the endometrial-myometrial border during pregnancy as a risk factor for adenomyosis. *Am J Obstet Gynecol* 2002; 187: 543-4.
103. Levгур M, Abadi MA, Tucker A. Adenomyosis: symptoms, histology and pregnancy terminations. *Obstet Gynecol* 2000; 95: 688-91.

104. Jamieson DJ, Steege JF. The prevalence of dysmenorrhea, dyspareunia, pelvic pain, and irritable bowel syndrome in primary care practices. *Obstet Gynecol* 1996; 87: 55-58.
105. Zondervan KT, Yudkin PL, Vessey MP. Chronic pelvic pain in the community: symptoms, investigations, and diagnoses. *Am J Obstet Gynecol* 2001; 184: 1149-1155.
106. Kilkku P, Erkkola R, Gronroos M. Nonspecificity of symptoms related to adenomyosis. A prospective comparative survey. *Acta Obstet Gynecol Scand* 1984; 63: 229-231.
107. Sammour A, Pirwany I, Usubutun A. Correlations between extent and spread of adenomyosis and clinical symptoms. *Gynecol Obstet Invest* 2002; 54: 213-216.
108. Takeuchi H, Kitade M, Kikuchi I. Laparoscopic adenomyomectomy and hysteroplasty: a novel method. *J Minim Invasive Gynecol* 2006; 13: 150-154.
109. Grimbizis GF, Mikos T, Zepiridis L. Laparoscopic excision of uterine adenomyomas. *Fertil Steril* 2008; 89: 953-961.
110. McCarthy S. Magnetic resonance imaging in the evaluation of infertile women. *Magn Reson Q* 1990; 6: 239-249.
111. Mathias SD, Cupperman M, Liberman RF, Lipschutz RC, Steege JF. CPP prevalence health related quality of life and economic correlates *Obstet – Gynecol* 1996; 87: 321 – 327.
112. Lee NC, Dicker RC, Rubin GL, Ory HW. Confirmation of the preoperative diagnosis for hysterectomy *Am J Obstet Gynecol* 1984; 150: 283 –287.
113. Dicker RC, Greenspan JR, Straus LT. Complications of abdominal and vaginal hysterectomy among women of reproductive age in the United States. *Am J Obstet Gynecol* 1992; 144: 841 – 848.
114. Carlson KJ, Miller BA, Fowler FJ. Jr The maine Women's Health Study. outcomes of hysterectomy. *Obstet Gynecol* 1994; 83: 556-65.
115. Hillis SD, Marchbanks PA, Peterson HB. The effectiveness of hysterectomy for CPP. *Obstet Gynecol* 1995; 86(6): 941-945.
116. Reiter RC, Gambone JC. Demographic and historical variables in women with CPP. *Obstet Gynecol* 1990; 75: 428 – 432.
117. Zondervan KT, Yudkin PL, Vessey MP. Chronic pelvic pain in the community: Symptoms, investigations and diagnoses *Am J Obstet Gynecol* 2001; 184: 1149 –55.
118. Çiçek N, Mungan T. Klinikte Obstetrik ve Jinekoloji Güneş Ktb 2007; Kısım 5, Bölüm 85 syf: 833-85, Bölüm 86; syf: 965-973.
119. Kisişçi HA, Göksin E, Durukan T, Üstay K, Ayhan A, Gürkan T, Önderoğlu LS. Jinekolojik kanamalar. In Durukan T (eds): *Temel Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi Güneş Kitabevi, İstanbul* 754–60, 1996.
120. Brenner PF. Differential diagnosis of abnormal uterine bleeding. *Am J Obstet Gynecol* 1996; 175: 766–9.

Adenomyozise Eşlik Eden Jinekolojik Patolojiler

121. Paul F, Brenner MD. Differential diagnosis of abnormal uterine bleeding. Am J Obstet Gynecol 1996; 175: 766-9.
122. Spatt SD and Brooklyn NY. Adenomyosis of the uterus. A study of 52 reported cases and a review of the literature. Am J Obstet & Gynaec 1946; 52: 581-587.
123. Bayly MA and Yates CJ. Adenomyosis and abnormal uterine bleeding Obstet & Gynec 1957; 10: 276-278.
124. Rock AJ, Jones WH (eds). Te Linde's Operative Gynecology 9th ed. Chap 30. Philadelphia: Wiliams & Wilkins Lippincott 2003; 753-98.
125. Gürbüz T , Sefa Kurt² , Ömer Demirtaş³ , İbrahim Uyar⁴ , Gülşah Demirtaş⁵ , Abdullah Taşyurt⁴ Jinokoloji - Obstetrik ve Neonatoloji Tıp Dergisi 2015; Volum:12, Sayı:1, Sayfa: 35 - 38 The Journal of Gynecology - Obstetrics and Neonatology